EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 6.11.2007
COM(2007) 657 galīgā redakcija

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par principiem, prioritātēm un nosacījumiem, kas ietverti Eiropas partnerībā ar Bosniju un Hercegovinu, un par Lēmuma 2006/55/EK atcelšanu

(iesniegusi Komisija)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Eiropadome Saloniku sanāksmē 2003. gada 19. un 20. jūnijā apstiprināja „Saloniku darba kārtību Rietumbalkāniem", ar ko ieviesa Eiropas partnerības principu kā līdzekli, kas palīdzētu īstenot Rietumbalkānu valstu Eiropas perspektīvu.

Padome 2006. gada 30. janvārī pieņēma pārskatīto Eiropas partnerību ar Bosniju un Hercegovinu, kas balstīta uz Komisijas priekšlikumu, ko iesniedza 2005. gada 9. novembrī. Partnerībās ir ietvertas īstermiņa un vidēja termiņa prioritātes. Sagaida, ka šīs valstis izpildīs īstermiņa prioritātes viena līdz divu gadu laikā.

Tāpēc Komisija uzskata, ka ir lietderīgi sniegt priekšlikumu atjauninātai partnerībai ar Bosniju un Hercegovinu. Šī atjauninātā partnerība ir balstīta uz Padomes 2004. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 533/2004 noteikumiem un ņem vērā jaunākās norises, kā aprakstīts 2007. gada progresa ziņojumā. Tajā uzskaitītas īstermiņa un vidēja termiņa prioritātes, kas valstij jāizpilda, gatavojoties turpmākai integrācijai Eiropas Savienībā.

Lai īstenotu Eiropas partnerību, Bosnijas un Hercegovinas kompetentajām iestādēm ir jāizstrādā plāns, kurā ietverts grafiks un konkrēti pasākumi, kurus šajā nolūkā Bosnija un Hercegovina iecerējusi veikt. Komisija pastāvīgi uzraudzīs šo prioritāšu īstenošanas gaitu.

Eiropas partnerības prioritātes veido programmas izstrādes pamatu Kopienas finansiālajam atbalstam, kuru turpinās sniegt, izmantojot attiecīgos finanšu instrumentus, īpaši Padomes 2006. gada 17. jūlija Regulu (EK) Nr. 1085/2006, ar ko izveido pirmspievienošanās atbalsta instrumentu (*IPA*).

Ierosinātajam Padomes lēmumam nav finansiālas ietekmes. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija aicina Padomi pieņemt pievienoto Padomes lēmuma priekšlikumu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par principiem, prioritātēm un nosacījumiem, kas ietverti Eiropas partnerībā ar Bosniju un Hercegovinu, un par Lēmuma 2006/55/EK atcelšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 2004. gada 22. marta Regulu (EK) Nr. 533/2004 par Eiropas partnerību izveidošanu atbilstoši stabilizācijas un asociācijas procesam[1] ar grozījumiem, un jo īpaši tās 2. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Eiropadome 2003. gada 19. un 20. jūnija Saloniku sanāksmē apstiprināja Eiropas partnerību ieviešanu kā līdzekli, kas palīdzētu īstenot Rietumbalkānu valstu Eiropas perspektīvu.

(2) Regulā (EK) Nr. 533/2004 ir paredzēts, ka Padomei jālemj par partnerībās ietveramajiem principiem, prioritātēm un nosacījumiem, kā arī par jebkādiem turpmākiem pielāgojumiem. Tajā arī ir noteikts, ka Eiropas partnerību paveiktā darba kontroli nodrošinās ar to mehānismu palīdzību, kas izveidoti stabilizācijas un asociācijas procesa ietvaros, jo īpaši sniedzot gada progresa ziņojumus.

(3) Padome 2006. gada 30. janvārī pieņēma otro Eiropas partnerību ar Bosniju un Hercegovinu[2].

(4) Komisijas dokumentā par paplašināšanās stratēģiju un galvenajiem uzdevumiem laikposmā no 2006. līdz 2007. gadam norādīts, ka partnerības tiks atjauninātas 2007. gada beigās.

(5) Padome 2006. gada 12. jūnijā pieņēma Regulu (EK) Nr. 1085/2006, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA*)[3], kas atjaunina finansiālā palīdzības sistēmu pirmspievienošanās valstīm.

---

1 OV L 86, 24.3.2004., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 269/2006 (OV L 47, 17.2.2006., 7. lpp.).

2 Padomes 2006. gada 30. janvāra Lēmums 2006/55/EK par principiem, prioritātēm un nosacījumiem, kas ietverti Eiropas partnerībā ar Bosniju un Hercegovinu, un ar ko atceļ Lēmumu 2004/515/EK (OV L 35, 7.2.2006., 32. lpp.).

3 OV L 210, 31.7.2006., 82. lpp.

(6) Tādēļ ir ieteicams pieņemt pārskatītu Eiropas partnerību, kas atjaunina pašreizējo partnerību, lai apzinātu jaunās prioritātes turpmākam darbam, balstoties uz secinājumiem 2007. gada progresa ziņojumā, Bosnijai un Hercegovinai gatavojoties turpmākai integrācijai Eiropas Savienībā.

(7) Lai sagatavotos turpmākai integrācijai Eiropas Savienībā, Bosnijas un Hercegovinas kompetentajām iestādēm jāizstrādā plāns, kurā jāatspoguļo grafiks un atsevišķi pasākumi Eiropas partnerības prioritāšu īstenošanai.

(8) Tādēļ Lēmums 2006/55/EK ir jāatceļ,

IR NOLĒMUSI ŠĀDI.

1. pants

Principi, prioritātes un nosacījumi, kas iekļauti Eiropas partnerībā ar Bosniju un Hercegovinu, ir izklāstīti pielikumā.

2. pants

Eiropas partnerības īstenošanu izskatīs, izmantojot mehānismus, kas izveidoti saskaņā ar stabilizācijas un asociācijas procesu, īpaši Komisijas gada progresa ziņojumus.

3. pants

Lēmumu 2006/55/EK atceļ.

4. pants

Lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

PIELIKUMS. BOSNIJA UN HERCEGOVINA - EIROPAS PARTNERĪBA 2007

1. IEVADS

Eiropadome apstiprināja Eiropas partnerības ieviešanu kā līdzekli, kas palīdzētu īstenot Rietumbalkānu valstu Eiropas perspektīvu. Ierosinātā pārskatītā partnerība atjaunina otro partnerību, balstoties uz secinājumiem Komisijas 2007. gada progresa ziņojumā par Bosniju un Hercegovinu. Tajā apzinātas rīcības atjaunotās, kā arī atlikušās prioritātes. Jaunās prioritātes ir pielāgotas valsts īpašajām vajadzībām un tās gatavības pakāpei, un vajadzības gadījumā tās tiks atjauninātas. Bosnijai un Hercegovinai jāizstrādā plāns ar reformu grafiku un informāciju par īpašiem pasākumiem, ko tā paredz, lai īstenotu Eiropas partnerības prioritātes. Partnerība sniedz arī norādes par finansiālu palīdzību valstij.

2. PRINCIPI

Stabilizācijas un asociācijas process līdz pat šo valstu pievienošanās brīdim būs par pamatu Rietumbalkānu valstu virzībai uz Eiropu. Bosnijai un Hercegovinai noteiktās prioritātes attiecas uz spēju izpildīt 1993. gada Eiropadomes Kopenhāgenas sanāksmē izvirzītos kritērijus un stabilizācijas un asociācijas procesam paredzētos nosacījumus, īpaši nosacījumus, kurus Padome definēja 1997. gada 29. aprīļa un 1999. gada 21. un 22. jūnija secinājumos, 2000. gada 24. novembra Zagrebas samita noslēguma deklarāciju un Saloniku darba kārtību.

3. PRIORITĀTES

Eiropas partnerībā minētās prioritātes ir izraudzītas, pamatojoties uz to, ka būtu reāli paredzams, ka dažos nākamajos gados Bosnija un Hercegovina spēs tās īstenot vai būtiski pavirzīsies uz priekšu to izpildē. Atšķir īstermiņa prioritātes, kuras būtu jāizpilda viena vai divu gadu laikā, un vidēja termiņa prioritātes, kuras jāizpilda trīs vai četru gadu laikā. Prioritātes attiecas gan uz tiesību aktiem, gan uz to īstenošanu.

Ņemot vērā vajadzību noteikt prioritātes, Bosnijai un Hercegovinai, protams, ir jāizpilda arī citi uzdevumi, kas var kļūt par prioritātēm nākamajās partnerībās, ņemot vērā arī Bosnijas un Hercegovinas turpmākos panākumus.

Ir noteiktas galvenās īstermiņa prioritātes, un to apkopojums ir norādīts saraksta sākumā. Galvenās prioritātes nav sarindotas to nozīmīguma secībā.

3.1. Īstermiņa prioritātes

Galvenās prioritātes

– Pieņemt tiesību aktus par policijas reformu valsts un administratīvo vienību līmenī saskaņā ar ES principiem un sākt īstenot policijas reformu.

– Pilnībā sadarboties ar Starptautisko Kara noziegumu tribunālu bijušajai Dienvidslāvijai (*ICTY*), tostarp uzņemoties aktīvu lomu visu *ICTY* apsūdzēto personu aizturēšanā kopumā.

– Pieņemt vajadzīgos sabiedriskās apraides tiesību aktus Bosnijas un Hercegovinas Federācijas līmenī. Īstenot valsts sabiedriskās apraides reformu.

– Īstenot valsts pārvaldes reformas 2006. gada stratēģiju un nodrošināt, ka valsts līmeņa ministrijas un iestādes saņem atbilstīgu finansējumu, spēj darboties un ir pienācīgi aprīkotas, īpaši telpu un personāla ziņā.

– Nostiprināt administratīvos resursus, gatavojoties īstenot Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu (SAN) un izpildīt Pagaidu nolīguma (PN) saistības.

– Pielikt pūles, lai panāktu samierināšanos starp reģiona valstu pilsoņiem, un pastiprināt centienus rast galīgus risinājumus neatrisinātiem divpusējiem jautājumiem, īpaši saistībā ar robežu jautājumiem.

– Gūt būtiskus panākumus vienotas ekonomikas telpas izveidē Bosnijā un Hercegovinā, atbalstot preču, kapitāla un pakalpojumu brīvu apriti un personu brīvu pārvietošanos.

– Samazināt strukturālās nepilnības, kas kavē darba tirgus darbību, īpaši nodokļus strādājošajiem, sociālo pabalstu līmeni un algu noteikšanas mehānismus, lai palielinātu dalību un nodarbinātību.

– Veikt pasākumus, lai izveidotu funkcionālākas un stabilākas institucionālās struktūras un panāktu cilvēktiesību un pamatbrīvību labāku ievērošanu, tostarp pēc vajadzības vienojoties par izmaiņām Bosnijas un Hercegovinas konstitūcijā un pieņemot šīs izmaiņas.

<u>Politiskie kritēriji</u>

Demokrātija un tiesiskums

Konstitūcija/pārvaldība

– Veikt turpmākus pasākumus, lai Bosnijas un Hercegovinas parlamentārajai asamblejai nodrošinātu pietiekamus tehniskos resursus un personālu.

– Nodrošināt valsts/administratīvo vienību strukturētu un institucionalizētu koordināciju, izveidojot funkcionējošus mehānismus politiskai, likumdevēju un tehniskai koordinācijai starp valsti un administratīvajām vienībām.

– Nodrošināt pienācīgu Bosnijas un Hercegovinas augstāko revīzijas iestāžu ziņojumu uzraudzību un veikt atbilstīgus pasākumus attiecībā pret tiem, kas atbildīgi par pārkāpumiem.

Parlaments/vēlēšanas

– Izdarīt grozījumus vēlēšanu tiesību aktos attiecībā uz Bosnijas un Hercegovinas prezidentūras locekļiem un Tautas palātas deputātiem, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību Eiropas Cilvēktiesību konvencijai un Eiropas Padomes pēcpievienošanās saistībām.

Valsts pārvalde

– Nodrošināt valsts pārvaldes koordinatora biroja darbam nepieciešamos materiālos un cilvēkresursus.

– Turpināt uzlabot darbā pieņemšanas procedūras, balstoties uz objektīviem kritērijiem, kuru pamatā ir darba izpildes kvalitāte, nodrošinot pārredzamību un pietiekami kvalificētu civildienesta ierēdņu ātru norīkošanu amatā.

– Saskaņot tiesību aktus par civildienestu, lai izveidotu atbildīgu un efektīvu civildienestu, balstoties uz profesionāliem un karjeras attīstības kritērijiem.

– Pabeigt valsts un administratīvo vienību ombudu apvienošanu un nodrošināt, ka valsts līmeņa birojam ir resursi, kas vajadzīgi, lai atbilstoši darbotos.

Tiesu sistēma

– Pastiprināt tiesu sistēmas neatkarību un atbildību un paaugstināt tās efektivitāti, tostarp samazinot neiztiesāto lietu skaitu.

– Pieņemt un sākt īstenot tiesu nozares attīstības stratēģiju.

– Nodrošināt tiesu iestāžu darbinieku atbilstīgu izglītošanu, jo īpaši attiecībā uz cilvēktiesību tiesību aktiem un jautājumiem, kas saistīti ar Stabilizācijas un asociācijas nolīguma īstenošanu.

Korupcijas novēršanas politika

– Pieņemt un īstenot detalizētu rīcības plānu korupcijas novēršanai, pamatojoties uz korupcijas novēršanas valsts stratēģiju.

– Īstenot Eiropas Padomes valstu grupas pret korupciju (*GRECO*) ieteikumus un pildīt pienākumus, kas izriet no starptautiskām konvencijām korupcijas jomā.

– Enerģiski saukt pie atbildības par korupciju un pret korupciju piemērot absolūtas neiecietības politiku.

– Nodrošināt tiesību aktu par interešu konfliktu efektīvu īstenošanu.

Cilvēktiesības un mazākumtautību aizsardzība

– Atcelt norādes par nāves sodu Srpskas Republikas Konstitūcijā.

– Uzlabot Bosnijas un Hercegovinas ratificēto starptautisko konvenciju īstenošanu, tostarp prasības ziņojumu sniegšanai.

– Vienoties par ieslodzījuma vietu visaptverošu reformu un nodrošināt valsts mēroga cietuma būvi.

– Turpināt uzlabot minoritāšu jautājumu risināšanai nepieciešamo tiesisko regulējumu, lai tas pilnībā atbilstu Eiropas Padomes Vispārējai konvencijai par nacionālo minoritāšu aizsardzību, un nodrošināt tā īstenošanu visā Bosnijas un Hercegovinas teritorijā.

– Nodrošināt Bosnijas un Hercegovinas Nacionālo minoritāšu padomes un atbilstīgo institūciju administratīvo vienību līmenī pareizu darbību.

– Izstrādāt un īstenot visus nozaru rīcības plānus saskaņā ar valsts stratēģiju attiecībā uz čigāniem kā visaptverošas stratēģijas cīņai pret nabadzību un par sociālo iekļaušanu sastāvdaļu.

– Turpināt iestādēs ievietoto invalīdu skaita samazināšanu, sabiedrībā balstītu pakalpojumu sniegšanu un atbalstu apgādājamām personām, tostarp garīgās veselības jomā.

Reģionālie jautājumi un starptautiskās saistības

– Veicināt reģionālās sadarbības, samierināšanas un labu kaimiņattiecību nostiprināšanu, tostarp sekmējot pāreju no Stabilitātes pakta uz reģionālāku sadarbības sistēmu un Centrāleiropas brīvās tirdzniecības nolīguma (*CEFTA*) efektīvu īstenošanu.

– Pastiprināt sadarbību ar kaimiņvalstīm, īpaši saistībā ar pārrobežu sadarbību, cīņu pret organizēto noziedzību, nelegālu tirdzniecību un kontrabandu, tiesu iestāžu sadarbību un robežu pārvaldību.

– Veicināt neatrisināto robežjautājumu atrisināšanu ar kaimiņvalstīm.

– Nodrošināt pienācīgu finansējumu un pilnīgu rīcībspēju bēgļu atgriešanās fondam;. veicināt Sarajevas deklarācijas pilnīgu īstenošanu; pabeigt bēgļu atgriešanās procesu, kā arī gūt ievērojamus panākumus to ekonomiskajā un sociālajā integrācijā.

Ekonomiskie kritēriji

– Nostiprināt makroekonomisko stabilitāti, nodrošinot noturīgu fiskālo stāvokli un izmantojot saprātīgus politikas instrumentus, lai saglabātu fiskālo stabilitāti, ņemot vērā finanšu starpniecības straujo attīstību.

– Paātrināt privatizācijas procesu, lai 5-10% valsts kapitāla pārvietotu uz privāto sektoru, Federācijai tiecoties sasniegt augšējo robežu.

– Izstrādāt fiskālās uzraudzības mehānismus, balstoties uz fiskālajiem noteikumiem un starpiestāžu sadarbību, kas veicina fiskālo disciplīnu administratīvajās vienībās un starp administratīvajām vienībām un valsts iestādēm; nodrošināt atbilstošo vidi iestāžu sadarbībai pareizi funkcionējošas valsts fiskālās pārvaldes ietvaros.

– Pabeigt valsts iekšējo prasību saskaņošanu atbilstoši atmaksāšanas iespējām no budžeta un piešķirt valsts parādam stabilu lejupejošu tendenci.

– Uzlabot korporatīvo pārvaldību, panākot ievērojamus uzlabojumus zaudējumus nesošu valsts uzņēmumu pārstrukturēšanā un likvidācijā.

– Nodrošināt komerctiesu pienācīgu darbību un īpaši pastiprināt tiesu spēju efektīvāk veikt uzņēmumu bankrota/likvidācijas procedūras.

Eiropas standarti

Iekšējais tirgus

Preču brīva aprite

– Pilnveidot un īstenot tiesisko regulējumu attiecībā uz izstrādājumu standartizāciju, metroloģiju, akreditāciju un sertifikāciju, lai to saskaņotu ar ES standartiem un paraugpraksi; turpināt tehnisko noteikumu tuvināšanu *acquis* noteikumiem; palielināt kvalitatīvas infrastruktūras un iestāžu iespējas un izveidot atbilstības novērtēšanas procedūru tiesisko bāzi.

– Nodrošināt turpmāku progresu Eiropas standartu (*EN*) pieņemšanā.

– Izveidot iekšēju konsultāciju un informēšanas mehānismu par jauniem tehniskiem noteikumiem, pirms pieņemt pasākumus, kuri ietekmē tirdzniecību.

– Nodrošināt, lai pilnībā darbotos tirgus uzraudzības aģentūra, un turpināt pasākumus, lai izveidotu tirgus uzraudzības struktūru, kas atbilst *acquis* prasībām par preču brīvu apriti.

– Pieņemt valsts likumu par farmaceitiskām un medicīniskām iekārtām un izveidot farmācijas valsts aģentūru.

Personu brīva pārvietošanās, pakalpojumu sniegšanas brīvība un tiesības veikt uzņēmējdarbību

– Padarīt banku uzraudzību par valsts līmeņa atbildību (kopā ar uzraudzības papildu darbībām) un nodrošināt šīs uzraudzības iestādes efektīvu darbību atbilstoši Bāzeles pamatprincipiem attiecībā uz banku efektīvu uzraudzību.

– Pieņemt valsts mēroga likumus par saistībām.

– Nodrošināt, lai Bosnijas un Hercegovinas apdrošināšanas aģentūra pareizi darbotos un garantētu vienotu apdrošināšanas iekšējo tirgu.

– Izveidot saskaņotu kapitāla tirgu tiesisko un normatīvo bāzi, lai nodrošinātu vienotu ekonomisku zonu, un izveidot atbilstošu institucionālo režīmu kapitāla tirgu politikas un tiesību aktu koordinācijai.

Kapitāla brīva aprite

– Gūt turpmākus panākumus ierobežojumu atcelšanā kapitāla izejošajiem pārvedumiem.

Muita un nodokļi

– Turpināt tuvināt *acquis* muitas un nodokļu tiesību aktus un procedūras un nodrošināt, ka Bosnijas un Hercegovinas tarifs tiek savlaicīgi atjaunināts, pamatojoties uz visjaunāko kombinēto nomenklatūru.

– Nodrošināt, ka tiesiskais regulējums attiecībā uz brīvajām zonām atbilst ES standartiem un garantē brīvo zonu pienācīgu uzraudzību.

– Nodrošināt izcelsmes noteikumu, tostarp diagonālās kumulācijas, pareizu īstenošanu.

– Ieviest muitas novērtēšanas noteikumus saskaņā ar starptautiskiem standartiem un praksi.

– Likvidēt nodokļus, kuru ietekme ir tāda pati kā muitas nodevām (muitas maksājumi par muitas deklarāciju apstrādi).

– Turpināt palielināt administratīvos resursus, lai ieviestu muitas un nodokļu tiesību aktus un cīnītos pret korupciju, pārrobežu noziedzību un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

– Vienoties par pastāvīgu formulu netiešo nodokļu ieņēmumu sadalīšanai starp valsti, administratīvajām vienībām un Brčko apgabalu.

– Pieņemt par saistošiem rīcības kodeksa principus nodokļu uzlikšanā uzņēmējdarbībai un nodrošināt jauno nodokļu pasākumu atbilstību šiem principiem.

Konkurence

– Pilnveidot spēkā esošos tiesību aktus konkurences ierobežojumu novēršanai atbilstoši Stabilizācijas un asociācijas nolīguma prasībām un nostiprināt Konkurences padomes administratīvos resursus.

– Paātrināt sagatavošanas darbu valsts atbalsta jomā, īpaši pieņemot vajadzīgos tiesību aktus, izveidojot savā darbībā neatkarīgu valsts atbalsta uzraudzības iestādi un nodrošinot visa Bosnijai un Hercegovinai piešķirtā valsts atbalsta pārredzamību.

Publiskais iepirkums

– Nodrošināt publiskā iepirkuma vienotās sistēmas pareizu darbību un īstenot publiskā iepirkuma tiesību aktus un procedūras. Turpināt administratīvo resursu veidošanu.

Intelektuālā īpašuma tiesības

– Panākt, ka pilnībā darbojas Intelektuālā īpašuma institūts, lai tas varētu efektīvi pildīt savus uzdevumus, un ieviest un piemērot pašreizējo tiesisko regulējumu.

– Sagatavot rīcības plānu vajadzīgo resursu izveidei, lai ieviestu un piemērotu intelektuālā īpašuma tiesību aktus, īpaši orientējoties uz vajadzību nodrošināt speciālu izglītību tiesībaizsardzības iestādēm, tiesnešiem, prokuroriem un muitas ierēdņiem.

– Uzlabot sadarbību starp tiesībaizsardzības struktūrām un visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai pastiprinātu piemērošanu, un sākt sabiedrības informēšanas kampaņu veidošanu.

Nodarbinātības un sociālā politika

– Turpināt izstrādāt sociālās integrācijas un sociālās aizsardzības politiku.

– Izstrādāt sociālā dialoga mehānismus.

– Veikt turpmākus centienus, lai uzlabotu invalīdu stāvokli.

– Izveidot piemērotas pārvaldes struktūras un resursus patērētāju un veselības aizsardzības jomā.

Izglītība un pētniecība

– Valsts līmenī ieviest likumu par augstāko izglītību, gatavojoties tam, lai īstenotu galvenos Boloņas procesa elementus un Lisabonas Konvenciju par atzīšanu.

– Risināt izglītības sistēmas sadrumstalotības un dažādu līmeņu organizāciju funkciju pārklāšanās jautājumu. Nostiprināt politikas izstrādes darbu un stratēģisko plānošanu, lai uzlabotu izglītības kvalitāti.

– Veikt pasākumus, lai novērstu skolēnu dalīšanu skolās pēc tautības.

– Parakstīt un ratificēt *UNESCO* Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu.

– Sākt veidot integrētu pētniecības politiku.

PTO jautājumi

– Turpināt PTO noteikumu un saistību izpildei vajadzīgās reformas un turpināt darbu, lai paātrinātu pievienošanos PTO.

Nozaru politika

Rūpniecība un MVU

– Izveidot saskaņotu tiesisko un institucionālo sistēmu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, lai pareizi īstenotu MVU hartu.

– Pieņemt ierosināto valsts mēroga stratēģiju par MVU un noteikt vajadzīgo spēju minimumu valsts līmenī, lai visā valstī nodrošinātu saskaņotu un koordinētu MVU politiku, tostarp izveidotu MVU valsts aģentūru un forumu dialogam un konsultācijām ar MVU.

– Izstrādāt visaptverošu rūpniecības politiku.

Lauksaimniecība un zivsaimniecība

– Pieņemt likumu par lauksaimniecību, pārtiku un lauku attīstību un nodrošināt atbilstošu tiesisko regulējumu lauksaimniecības, pārtikas un lauku attīstības politikas saskaņotai īstenošanai. Valsts mērogā izstrādāt visaptverošu lauksaimniecības stratēģiju.

– Valsts līmenī nostiprināt administratīvos resursus saistībā ar lauksaimniecību, pārtiku un lauku attīstību, lai efektīvi koordinētu tirgus un lauku attīstības politikas īstenošanu visā valstī. Strādāt pie tā, lai izveidotu valsts līmeņa Lauksaimniecības, pārtikas un lauku attīstības ministriju, kurai būtu pietiekami resursi tās uzdevumu veikšanai.

– Nodrošināt tiesību aktu pieņemšanu atbilstoši Eiropas standartiem pārtikas nekaitīguma, veterinārijas un fitosanitārijas nozarēs un sākt to īstenošanu.

– Nostiprināt laboratoriju un inspekcijas resursus pārtikas nekaitīguma, veterinārijas un fitosanitārijas jomā, izveidot references laboratorijas un izstrādāt paraugu ņemšanas procedūras atbilstoši ES prasībām.

– Uzlabot liellopu identifikācijas un to pārvietošanās reģistrācijas sistēmu un sākt cūku, aitu un kazu identifikāciju un to pārvietošanās reģistrāciju.

Vide

– Pieņemt Valsts vides likumu, lai izveidotu saskaņotu visas valsts vides aizsardzības sistēmu.

– Turpināt īstenot tiesību aktus par ietekmes uz vidi novērtējumu.

– Ratificēt un sākt īstenot attiecīgas starptautiskās konvencijas, tostarp Orhūsas un Espo konvencijas.

– Izveidot vides valsts aģentūru un nodrošināt tās pienācīgu darbību.

– Turpināt nostiprināt ar vidi saistītu iestāžu administratīvos resursus, īpaši valsts līmenī, un uzlabot saziņu un koordināciju starp minētajām iestādēm.

Enerģētika

– No 2007. gada 1. jūlija pildīt Enerģētikas kopienas līguma saistības attiecībā uz *acquis* pilnīgu ieviešanu par iekšējo gāzes un elektrības tirgu un elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecību.

– Izstrādāt un pieņemt visaptverošu enerģētikas stratēģiju.

Transporta politika

– Turpināt īstenot prasības, kas paredzētas Saprašanās memorandā par Dienvidaustrumeiropas galvenā reģionālā transporta tīkla izveidi, tostarp papildinājumā par Dienvidaustrumeiropas dzelzceļa transporta telpu. Valsts un administratīvo vienību līmenī koordinēt un saskaņot infrastruktūras plānošanu, lai konsekventi noteiktu transporta projektu prioritātes Dienvidaustrumeiropas galvenajā reģionālā transporta tīklā.

– Tuvināt autotransporta *acquis* (tehniskos un drošības standartus, sociālos noteikumus un piekļuvi tirgum).

– Pilnībā īstenot valsts likumu par dzelzceļu. Sagatavot dzelzceļa tīkla pārskatu, lai nodrošinātu brīvu piekļuvi infrastruktūrai.

– Izpildīt Eiropas kopējās gaisa telpas nolīguma pirmajā pārejas posmā paredzētās saistības, tostarp ieviest attiecīgos tiesību aktus par aviāciju.

Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi

– Pieņemt Likumu par Informācijas sabiedrības aģentūru un izveidot šo aģentūru.

– Ieviest un piemērot noteikumus par telekomunikācijām/elektroniskajiem sakariem, lai izveidotu pilnībā liberalizētu un konkurētspējīgu tirgu. Ieviest tirgū vajadzīgos aizsardzības mehānismus.

– Nostiprināt komunikāciju regulēšanas iestādes neatkarību. Nostiprināt tās administratīvos resursus.

Finanšu kontrole

– Izstrādāt un pieņemt iekšējās finanšu kontroles valsts stratēģiju.

– Pieņemt un īstenot tiesību aktus par valsts sektora iekšējo kontroli un revīziju.

Statistika

– Īstenot nolīgumu starp statistiskās sistēmas administratīvajām vienībām par Centrālās statistikas aģentūras darba uzlabošanu Bosnijā un Hercegovinā un uzlabot statistikas apjomu un kvalitāti, īpaši valsts līmenī.

– Uzlabot lauksaimniecības statistikas datu vākšanu un apstrādi saskaņā ar ES standartiem un metodiku.

– Uzlabot statistikas datu par konsolidētajiem valsts pārskatiem kvalitāti un aptveramību.

– Izveidot tiesisko regulējumu, kas ir vajadzīgs, lai veiktu tautas skaitīšanu. Vienoties par tautas skaitīšanas termiņu un sākt sagatavošanas darbu tās veikšanai.

Tiesiskums, brīvība un drošība

Vīzas, robežkontrole, patvērums un migrācija

– Nodrošināt Drošības ministrijas migrācijas nodaļai atbilstošu personālu un atbilstošas telpas, aprīkojumu, personālu un mācības Ārvalstnieku lietu departamentam.

– Pieņemt migrācijas valsts mēroga stratēģiju un jauno likumu par ārvalstnieku pārvietošanos un uzturēšanos.

– Īstenot EK un Bosnijas un Hercegovinas atpakaļuzņemšanas nolīgumu un apspriest atpakaļuzņemšanas nolīgumus ar to migrantu izcelsmes valstīm, kuri ir tranzītā.

– Nodrošināt uzņemšanas centru atbilstību starptautiskiem standartiem un uzņemties pilnu atbildību par to finansēšanu un vadību.

– Pieņemt un īstenot pārskatīto valsts stratēģiju par robežu integrētu pārvaldību (*IBM*), balstoties uz *IBM* vadlīnijām Rietumbalkāniem, kā arī atbilstošo valsts rīcības plānu.

– Turpināt robežšķērsošanas punktu uzlabošanu.

Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija

– Pilnībā nodrošināt ar personālu Finanšu noziegumu izlūkošanas vienību.

– Turpināt pilnveidot tiesību aktus nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanai, tostarp ieviest un piemērot tos.

Narkotikas

– Izstrādāt narkotiku apkarošanas valsts mēroga politiku atbilstīgi ES standartiem.

– Nodrošināt, lai pilnībā darbotos narkotiku apkarošanas valsts mēroga birojs.

Policija

– Turpināt nostiprināt Izmeklēšanas un aizsardzības valsts aģentūru, īpaši pabeidzot tās nodrošināšanu ar personālu.

Cīņa pret organizēto noziedzību un terorismu

– Izstrādāt un īstenot visus rīcības plānus, kas paredzēti valsts stratēģijā organizētās noziedzības apkarošanai.

– Atjaunināt un īstenot valsts rīcības plānu cilvēku tirdzniecības apkarošanai.

– Ratificēt Eiropas Padomes Konvenciju par rīcību pret cilvēku tirdzniecību.

– Pastiprināt cīņu pret organizēto noziedzību un pastiprināt starptautisko sadarbību ar tiesībaizsardzības iestādēm.

– Veikt papildu pasākumus, lai aizsargātu cilvēku tirdzniecības upurus, un nodrošināt tiesību aktu atbilstošu īstenošanu liecinieku aizsardzības jomā.

– Pastiprināt Izmeklēšanas un aizsardzības valsts aģentūras resursus cīņai pret terorismu un pastiprināt starptautisku sadarbību šajā jomā, tostarp pareizi īstenojot starptautiskas konvencijas.

Personas datu aizsardzība

– Izveidot neatkarīgu datu aizsardzības uzraudzības iestādi (datu aizsardzības aģentūru), kurai ir pietiekamas pilnvaras un finansiālie un cilvēku resursi.

3.2. Vidēja termiņa prioritātes

Politiskie kritēriji

Demokrātija un tiesiskums

Konstitūcija/pārvaldība

– Turpināt procesu, lai saskaņotu un pieņemtu izmaiņas Bosnijas un Hercegovinas konstitūcijā, kuras veicinās funkcionālāku un fiskāli ilgtspējīgu institucionālo struktūru izveidi, uzlabojot cilvēktiesību un pamattiesību ievērošanu un atbalstot ES integrācijas procesu.

– Nodrošināt turpmāku progresu saistībā ar politikas formulēšanu un lēmumu pieņemšanu, uzņemoties pilnu atbildību valsts mērogā.

Valsts pārvalde

– Īstenot valsts pārvaldes reformu un nodrošināt tās ilgtspējīgumu. Palielināt resursus pakāpeniskai tiesību aktu saskaņošanai ar *acquis* un to īstenošanai.

Tiesu sistēma

– Īstenot tieslietu nozares attīstības stratēģiju, nostiprināt neatkarīgu, uzticamu un efektīvu tiesu sistēmu, kas garantē tiesiskumu un pilsoņiem - vienlīdzīgas piekļuves iespējas tiesām, un garantē, ka tiesu rīcībā ir tehniskais aprīkojums un finanšu līdzekļi, kas ir vajadzīgi, lai efektīvi un pienācīgi nodrošinātu tiesiskumu.

Cilvēktiesības un mazākumtautību aizsardzība

– Nodrošināt, lai valsts tiesību akti pilnībā atbilstu Eiropas Cilvēktiesību konvencijai.

– Nodrošināt mazākumtautību aizsardzību saskaņā ar ES un starptautiskiem standartiem; pilnībā īstenot valsts stratēģiju attiecībā uz čigāniem un tās nozaru rīcības plānus; izstrādāt datus, kuri var kalpot par pienācīgu pamatu, lai veicinātu sociālās integrācijas stratēģiju un rīcības plānu turpmāku izstrādi un to novērtēšanu.

Reģionālie jautājumi un starptautiskās saistības

– Turpināt veicināt reģionālo dialogu, stabilitāti un labas kaimiņattiecības un sadarbību.

– Saskaņot ar ES pamatprincipiem, ko Eiropadome pieņēma 2002. gada septembrī, nolīgumu, kas noslēgts ar ASV saistībā ar nosacījumiem personu izdošanai starptautiskajai krimināltiesai.

Ekonomiskie kritēriji

– Uzlabot valsts finanšu kvalitāti, samazinot valsts izdevumus attiecībā pret IKP, pārstrukturējot izdevumus un novirzot tos uz pieaugumu veicinošām kategorijām, un nostiprinot ekonomiskās politikas plānošanas resursus.

– Pabeigt privatizācijas procesu un likvidēt atlikušos zaudējumus nesošos valsts uzņēmumus, kurus nevar pārdot.

– Palielināt dalību valsts ekonomikā, samazinot sociālo iemaksu likmes un veicot pensiju sistēmas reformu, un veicināt darbaspēka mobilitāti visā valstī.

– Paātrināt tīkla nozaru atsaistīšanu, lai atvērtu elektrības, gāzes un telekomunikāciju tirgus papildu piegādātājiem nolūkā veicināt konkurenci un līdzekļu efektīvu sadali.

– Turpināt reformas īpašuma reģistrācijas, līgumu izpildes, bankrota procedūru, uzņēmumu reģistrācijas, nodokļu un licencēšanas jomās, lai uzlabotu uzņēmējdarbības vidi un veicinātu uzņēmējdarbību. Likvidēt dublējošus noteikumus, ko piemēro dažādos valdības līmeņos, un uzņēmumu dubulto aplikšanu ar nodokļiem starp administratīvajām vienībām.

Eiropas standarti

Iekšējais tirgus

Preču brīva aprite

– Turpināt kvalitatīvas infrastruktūras veidošanu, tuvinot tiesību aktus tādās jomās kā standarti, sertifikācija, metroloģija, akreditācija un atbilstības novērtēšana acquis, kā arī transponējot jaunās un globālās pieejas un vecās pieejas direktīvas.

– Turpināt attīstību, pieņemot ES standartus un veicinot centienus kļūt par Eiropas Standartizācijas komitejas, Eiropas Elektrotehnikas standartizācijas komitejas un Eiropas Elektrosakaru standartizācijas institūta pilntiesīgu locekli.

– Izveidot tirgus uzraudzības sistēmu, kas atbilst Eiropas standartiem.

Muita un nodokļi

– Nodrošināt turpmāku muitas un nodokļu tiesību aktu saskaņošanu ar *acquis* un turpināt palielināt administratīvos resursus, lai ieviestu šos tiesību aktus, kā arī cīnīties pret korupciju, pārrobežu noziedzību un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

– Uzlabot pārredzamību un informācijas apmaiņu reģionā un ar ES, lai veicinātu pasākumu piemērošanu izvairīšanās no nodokļu maksāšanas novēršanai.

Konkurence

– Ieviest valsts atbalsta tiesību aktus un nodrošināt valsts atbalsta uzraudzības iestādes efektīvu darbību.

– Sagatavot visaptverošu uzskaiti par valsts atbalstu.

Publiskais iepirkums

– Nodrošināt, ka Bosnijas un Hercegovinas tiesiskais regulējums attiecībā uz publisko iepirkumu atbilst *acquis*, un publiskā iepirkuma procedūru pareizu īstenošanu.

Nodarbinātības un sociālā politika

– Garīgās veselības jomā kā alternatīvu ievietošanai ārstniecības iestādēs izstrādāt sabiedrībā balstītus pakalpojumus, raugoties, lai garīgās veselības aprūpei tiktu piešķirti pietiekami finanšu līdzekļi.

Izglītība un pētniecība

– Veikt pasākumus, lai uzlabotu izglītības sistēmu, tostarp sākumizglītību, un izveidot mūsdienīgu profesionālās izglītības un mācību sistēmu.

– Veicināt reģionālo sadarbību augstākās izglītības jomā.

Statistika

– Izveidot uzticamu ekonomikas statistiku un iestāžu resursus, lai sagatavotu un publicētu statistikas pamata datus, kas saskaņoti ar Eiropas standartiem, īpaši tautsaimniecības pārskatu, lauksaimniecības, makroekonomikas un uzņēmējdarbības statistikas, kā arī sociālās statistikas, tostarp izglītības, darba un veselības statistikas jomā.

– Veikt tautas skaitīšanu.

Nozaru politika

Rūpniecība un MVU

– Nodrošināt Eiropas Mazo uzņēmumu hartas īstenošanu.

– Nodrošināt rūpniecības politikas īstenošanu.

Lauksaimniecība un zivsaimniecība

– Visā valstī ieviest visaptverošu valsts mēroga lauksaimniecības stratēģiju.

– Turpināt nostiprināt valsts mēroga resursus lauksaimniecības, pārtikas un lauku attīstības politikas koordinēšanai un saskaņošanai, pastiprināt īstenošanas mehānismus un turpināt tuvināšanu *acquis*.

– Turpināt prasībām atbilstošu tiesību aktu pieņemšanu pārtikas nekaitīguma, veterinārijas un fitosanitārijas nozarēs un izveidot efektīvu kontroles sistēmu.

– Novērtēt pārtikas pārstrādes uzņēmumu atbilstību ES prasībām un sagatavot un uzsākt programmu minēto uzņēmumu modernizācijai.

Vide

– Turpināt ES *acquis* pakāpenisku pārņemšanu ar īpašu uzsvaru uz atkritumu apsaimniekošanu, ūdens kvalitāti, gaisa kvalitāti, dabas aizsardzību un integrētu piesārņošanas novēršanu un kontroli.

– Īstenot stratēģiskus plānus, tostarp ieguldījumu stratēģijas, un palielināt ieguldījumus vides infrastruktūrā, īpaši uzsverot notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, dzeramā ūdens apgādi un cieto atkritumu apsaimniekošanu.

– Nodrošināt vides aizsardzības prasību integrāciju citu nozaru politikas virzienu definēšanā un īstenošanā.

Transporta politika

– Radīt apstākļus konkurencei par dzelzceļa sliežu ceļiem, tostarp dzelzceļa regulēšanas un drošības iestāžu starpā.

– Nodrošināt tiesību aktu turpmāku saskaņošanu ar transporta *acquis*, īpaši attiecībā uz tehniskajiem un drošības standartiem (ieskaitot digitālā tahogrāfa ieviešanu), sociālajiem standartiem un tirgus liberalizāciju.

– Izpildīt Eiropas kopējās gaisa telpas nolīguma otrajā pārejas posmā paredzētās saistības.

Enerģētika

– Paātrināt enerģētikas uzņēmumu reformu, īpaši elektrības un gāzes nozarē, īstenot administratīvo vienību rīcības plānus attiecībā uz elektrības nozares pārstrukturēšanu, izstrādāt un īstenot papildu plānus saistībā ar ogļu nozares reformu, izveidot pārvades sistēmas operatoru un sadales sistēmas operatorus gāzes nozarē un attīstīt gāzes iekšējo tirgu.

– Nodrošināt saskaņotu elektrības un gāzes regulēšanas sistēmu, kura būtu sagatavota tam, lai iekļautu citas enerģijas nozares saskaņā ar Enerģētikas kopienas līgumu, un līdztekus tam nodrošināt to jautājumu risināšanu, kas saistīti ar sociāli mazāk aizsargātiem patērētājiem.

Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi

– Pilnībā ieviest sabiedriskās apraides tiesību aktus un pabeigt sabiedriskās apraides nozares strukturālo reformu.

– Pielīdzināt tiesību aktus ES tiesiskajam regulējumam elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu jomā, un nodrošināt to ieviešanu un piemērošanu.

– Saskaņot tiesību aktus ar Eiropas Konvenciju par pārrobežu televīziju un direktīvu par televīziju bez robežām.

Finanšu kontrole

– Ieviest iekšējās finanšu kontroles valsts politikas dokumentu un rīcības plānu.

– Nostiprināt augstāko revīzijas iestāžu darbības resursus, kā arī to funkcionālo un finansiālo neatkarību.

– Izstrādāt procedūras un izveidot administratīvos resursus, lai nodrošinātu ES finanšu interešu efektīvu aizsardzību.

Tiesiskums, brīvība un drošība

Vīzas, robežkontrole, patvērums un migrācija

– Īstenot vīzu, patvēruma un migrācijas politiku saskaņā ar ES standartiem.

– Turpināt uzlabot robežu pārvaldību, īpašu uzsvaru liekot uz robežu infrastruktūru un zaļo robežu uzraudzību.

Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija

– Nodrošināt pārskatu par piemērotajiem pasākumiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas jomā pastāvīgu uzlabošanu.

Narkotikas

– Nodrošināt, ka tiesībaizsardzības struktūras ir pienācīgi aprīkotas cīņai pret narkotiku kontrabandu. Panākt apmierinošu starpaģentūru un starptautisko sadarbību, kas ļautu būtiski uzlabot rezultātus šajā jomā.

Policija

– Pilnībā īstenot policijas reformu.

Cīņa pret organizēto noziedzību un terorismu

– Gūt būtiskus rezultātus cīņā pret organizēto noziedzību, visu veidu kontrabandu un terorismu un nodrošināt atbilstošu saukšanu pie atbildības.

Personas datu aizsardzība

– Īstenot valsts tiesību aktu par personas datu aizsardzību atbilstoši *acquis* un nodrošināt tā efektīvu uzraudzību un izpildi.

4. PROGRAMMU IZSTRĀDE

Kopienas palīdzību Rietumbalkānu valstīm atbilstoši stabilitātes un asociācijas procesam sniegs, izmantojot pašreizējos finanšu instrumentus, īpaši saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1085/2006 (*IPA*), un attiecībā uz programmām, kas pieņemtas līdz 2007. gadam, – Padomes 2000. gada 5. decembra Regulu Nr. 2666/2000 (*CARDS* regula)[4]. Finansēšanas nolīgumi kalpo par juridisko pamatu konkrētu programmu īstenošanai. Attiecīgi šim lēmumam nebūs finansiālas ietekmes. Bosnijai un Hercegovinai ir pieejams finansējums no daudzvalstu un horizontālajām programmām.

[4] OV L 306, 7.12.2000., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2112/2005 (OV L 344, 27.12.2005., 23. lpp.).

5. NOSACĪJUMU KOPUMS

Palīdzība Rietumbalkānu valstīm ietver nosacījumus, ka turpinās progress atbilstīgi Kopenhāgenas kritērijiem, kā arī progress šīs Eiropas partnerības konkrēto prioritāšu izpildē. Šo nosacījumu neievērošanas gadījumā Padome var veikt attiecīgus pasākumus, pamatojoties uz 21. pantu Padomes Regulā (EK) Nr. 1085/2006, vai – tādu programmu gadījumā, kas pieņemtas pirms 2007. gada, – pamatojoties uz 5. pantu Regulā (EK) Nr. 2666/2000. Uz palīdzību attiecas arī Padomes 1997. gada 29. aprīļa secinājumos definētie nosacījumi, īpaši attiecībā uz saņēmēju apņemšanos veikt demokrātiskas ekonomiskās un institucionālās reformas. Īpaši nosacījumi ir arī iekļauti individuālajās gada programmās. Lēmumam par finansējumu sekos ar Bosniju un Hercegovinu parakstīts finansējuma nolīgums.

6. UZRAUDZĪBA

Eiropas partnerības īstenošanu izskatīs, izmantojot mehānismus, kas izveidoti saskaņā ar stabilizācijas un asociācijas procesu, īpaši gada progresa ziņojumus, ko sniedz Komisija.